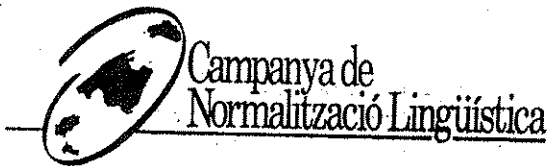

LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

III

Palma
1993

Línia Directa

© Aina Moll

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Documenta Balear s.a.

Impressió: Antoni Rotger

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

XIX

“Desenvolupar” / “desenrotllar”

Hem rebut una telefonada d'un comunicant que defensa com a mallorquina la paraula **desarrollar**, enfront de **desenvolupar**, que considera “massa catalana”.

Desarrollar és un castellanisme flagrant. Al *Diccionari Català-Valencià-Balear* figura l'entrada “**Desenrotllar** (i més vulgar **desarrollar**). v. tr. Desenvolupar en tots els seus significats”. A l'apartat d'etimologia, diu “del castellà *desarrollar*. La forma *desenrotllar* és efecte d'una adaptació al català *rotlle* i constitueix un castellanisme més dissimulat que la forma *desenrotllar*”.

Desenvolupar, en el sentit actual, equivalent al castellà *desarrollar*, és probablement un gal·licisme (el DCVB diu només que “és un cultisme, introduït dins el català literari del segle XX”). Però en català antic existia amb el sentit de ‘desembolicar’ (i per extensió ‘deseixir’ ‘alliberar’ —d’una cosa que fa nosa), que també tenien en castellà i en francès antics *desarrollar* i *développer*, respectivament. Per tant, els gramàtics i escriptors moderns han fet santament de donar el sentit figurat modern a un mot autèntic català i rebutjar com a barbarisme la formació artificial feta a imitació del castellà.

Ara bé, **desenvolupar** és un cultisme modern, propi de la llengua literària, o almenys de la modalitat estàndard, i no del llenguatge col·loquial. No el trobareu a les rondalles, ni el sentireu a dir a la gent del camp, ni de les Illes Balears ni de la resta del territori català, i en una conversa corrent resulta artificios. És millor usar expressions més tradicionals, com **créixer**, **augmentar**, **fer-se gran** o, simplement, **fer-se**: “Aquest nin *ha crescut molt (s’ha fet molt gran)* darrerament”. “Aquestes plantes, si tenen aigua, *es fan* en quatre dies”. “El turisme *va créixer (va augmentar)* molt a Mallorca en els anys 60”.